

**MINISTRŲ KOMITETO
REKOMENDACIJA NR. REC (2004)6
VALSTYBĖMS NARĖMS
DĖL VIDAUS TEISINIŲ GYNYBOS PRIEMONIŲ TOBULINIMO**

(priimta 2004 m. gegužės 12 d. Ministrų Komiteto 114 sesijoje (2004 m. gegužės 12–13 d.))

Ministrų Komitetas, remdamasis Europos Tarybos Statuto 15 straipsnio b punktu,

atsižvelgdamas į tai, kad Europos Tarybos tikslas yra siekti didesnės savo narių vienybės, ir į tai, kad vienas iš būdų siekti šio tikslo yra žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsauga bei plėtojimas;

pakartodamas įsitikinimą, kad Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija (toliau – Konvencija) privalo likti pagrindinė žmogaus teisių apsaugos Europoje gairė, ir prisimindamas įsipareigojimą imtis priemonių užtikrinti ilgalaikį Konvencijos kontrolės sistemos veiksmingumą;

prisimindamas Konvencija sukurtą priežiūros mechanizmo subsidiarų pobūdį, kuris pagal Konvencijos 1 straipsnį reiškia, kad Konvencijos teisės ir laisvės visų pirma turi būti užtikrinamos nacionaliniu lygmeniu ir įgyvendinamos nacionalinių institucijų;

sveikindamas, kad Konvencija yra visų valstybių dalyvių sudedamoji nacionalinės teisinės sistemos dalis;

pabrėždamas, kaip numato Konvencijos 13 straipsnis, kad valstybės narės įsipareigoja užtikrinti kiekvienam, kuris skundžiasi Konvencijos teisių ir laisvių pažeidimu, teisę pasinaudoti veiksminga teisinės gynybos priemone kreipiantis į valstybės instituciją;

prisimindamas, kad papildomai prie įsipareigojimo užtikrinti tokias veiksmingas teises gynybos priemones, atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – Teismas) praktiką, valstybės turi bendrą įsipareigojimą spręsti problemas, dėl kurių yra nustatyti pažeidimai;

pabrėždamas, kad valstybės narės privalo užtikrinti, kad vidaus teisinės gynybos priemonės būtų veiksmingos teisėje ir praktikoje, ir kad tų teisinių gynybos priemonių rezultatas būtų sprendimas dėl esmės ir tinkamas žalos dėl nustatyto pažeidimo atlyginimas;

pažymėdamas, kad pateiktų Teismui pareiškimų pobūdis ir skaičius bei Teismo priimti sprendimai rodo, kad yra būtina labiau negu bet kada, kad valstybės narės veiksmingai ir reguliariai įsitikintų, kad tokios teisinės gynybos priemonės egzistuoja visomis aplinkybėmis, ypač bylose dėl pernelyg ilgo teismo proceso trukmės;

atsižvelgdamas į tai, kad veiksmingų teisinių gynybos priemonės, sudarančios galimybę skųstis dėl visų ginčijamų Konvencijos pažeidimų sumažintų Teismo darbo krūvį ir Teismą pasiektų mažesnis bylų skaičius, kita vertus, išsamus bylų nagrinėjimas nacionaliniu lygmeniu palengvintų Teismui tolimesnį bylų nagrinėjimą;

pabrėždamas, kad teisinių gynybos priemonių patobulinimas nacionaliniu lygmeniu, ypač analogiškose bylose, taip pat turėtų padėti sumažinti Teismo darbo krūvį;

Rekomenduoja, kad valstybės narės, atsižvelgdamos į priede pateiktus geros praktikos pavyzdžius:

- I. užtikrintų, atlikdamos nuolatinį peržiūrėjimą ir atsižvelgdamos į Teismo praktiką, kad vidaus teisinės gynybos priemonės būtų prieinamos kiekvienam, kuris skundžiasi Konvencijos pažeidimu, ir kad šios teisinės gynybos priemonės būtų veiksmingos, taip pat tai, kad tų teisinių gynybos priemonių rezultatas galėtų būti priimtas sprendimas dėl esmės ir tinkamas žalos dėl nustatyto pažeidimo atlyginimas;
- II. tikrintų, remdamosi Teismo sprendimais, kuriuose įvardijami nacionalinės teisės ar praktikos struktūriniai ar bendrieji trūkumai, esančių teisinės gynybos priemonių veiksmingumą ir, jeigu reikalinga, sukurtų veiksmingas teisinės gynybos priemones, tuo būdu išvengdamos Teismui pateiktų analogiškų bylų pasikartojimo;
- III. kreiptų ypatingą dėmesį, atsižvelgdamos į pirmiau minėtus I ir II punktus, į veiksmingų teisinių gynybos priemonių buvimą bylose dėl tariamai per ilgo teismo proceso;

Paveda Europos Tarybos Generaliniam Sekretariatui užtikrinti, kad būtų skirta būtinų lėšų tinkamai pagalbai valstybėms narėms teikti, kai jos prašo pagalbos šiai rekomendacijai įgyvendinti